

Miðflokkurin:**Viðvíkjandi samráðingunum við danir 12. okt. 1993**

Soljóðandi áheitan varð mánadagin send Maritu Petersen, lögmanni:

Tá vit nú enn einaferð so manssterk eru farin av landi at samráðast við danir – og nær um 50% av Føroya lögtingi – andstöðan – er hildin uttanfyri, loyva vit okkum tí á henda hátt innarlíga at heita á tygum sum samráðingarleiðara

- 1) ikki at góðtaka semjur, hvørs avleiðingar verða hægri skattur / størri avgjöld á føroyska skattgjalddaran, sum á ongan hátt er førur fyri at bera tyngri byrðar.
- 2) ikki at góðtaka semjur, hvørs avleiðingar verða, at inntøktutrygd fiskimanna verður skerd. Havast skal í huga, at just fiski- og útróðrarmáðurin í hesum krepputíðum serliga hevur verið fyri fíggjarligum bakkasti.

Tá trongstöða kommununnar er ein partur av búskaparligu heildini meta vit tað bæði skilagott og rætt, at tann spurningurin eisini verður tikið við í samráðingunum.

Til tess at avmarka eina óhepna monopolisering innan føroysku peningastovnarnar, meta vit tað somuleiðis rimuligt og rætt at hædd verður tikið fyri **akuttu stöðu Fossbankans**.

Tá hugsað verður um tey mongu túsund arbeiðsleysu og hvussu meint mangar familjur og einstaklingar kring landið eru rakt, so eigur trygd at fáast fyrri, at peningurin, sum hesaferð verður læntur úr Danmørk, sæst aftur í **framleiðsluskapandi virksemi kring oyggjarnar, soleiðis at byrðar lætna og vón birtist aftur fyri livilíkindum her á landi.**

Við ynski um góða eydnu í samráðingunum. Virðingarmest,

v/ Miðflokkin
Tordur J. Niclasen

Framsýning í Listaskálanum

Fríggjadagin 15. okt. letur upp ein framsýning av málningum og tekingum eftir Ruth Smith í Listaskálanum.

Hetta eru myndir, sum Listasavn Føroya hevur lænt frá eftirkomarum hjá Ruth Smith í Danmark. Myndirnar hava verið sýndar fram í ár ymsastaðni í Danmark, m.a. á Kastrupgaard-samlingen nærindis Keypmannahavn.

Ruth Smith (1913-58) telist millum mætastu listafólk okkara. Hon varð borin í heim í Vági, fór ung til Keypmannahavnar at læra seg sjúkrarøkt, men hevði størri hug til myndlist. Hon fekk tekniundirvísing og gjørdist í 1936 næmingur á Kunstakademiet Malerskole, hjá Aksel Jørgensen professara. Í 1949 flutti hon við húski sínum heim aftur til Føroya og búsetti seg, fyrst í Vági, seinni í

Nesi. Í 1957 fekk hon góða málarskemmuna at arbeiða í, men longu árið eftir andaðist hon, einans 45 ára gomul. Málningar hennara, sum eru at siggja á framsýningini, eru málaðir fyri ein part í Lemvig í Vesturjútlandi, har hon búið eitt skifti eftir kríggið, men serliga hevur hon málað landsløg í Vági og Nesi. Umframt landsløg málaði Ruth Smith eisini andlitsmyndir, m.a. sínar framúrskarandi sjálvsmyndir, og, innanhýsismyndir, nature mort.

Framsýningin er í Listaskálanum 15. okt. – 7. nov. Opið er týsdag-hósdag kl. 15-17, fríggjadag-sunnudag kl. 15-18. Mánadag er ikki opið.

Hvørjum líkist tað ónda?

Ætlaði mær at taka orðið á fólkafundinum herfyri, men hættaði mær ikki tá ið samanum kom, so nú hesi orð á henda hátt, sum eg ætlaði mær at bera fram tá

Tá ið eg hevði sæð sjónleikin »Glatáu spelmenninir« fyrri áður ferð, fór eitt brotið við Moritz og MatteGok ikki frá mær aftur. Tað brotið, har báðir standa í báttinum á veg út til skipið, sum skal føra MatteGok við sær út í stóru verð við øllum pengunum, sum hann hevur snýtt og stolið sær til. Teir báðir eru, um eg so má siga, í sama báti, soleiðis sum vit ofta siga um okkum sjálvi, sum búgva her á landi. Men eru teir nú tað? Sum leikur fer, fara teir báðir at tosa saman, teir tosa ikki sama »mál«, men skifta orð, má man heldur siga. Moritz er grundskelkaður – hann fatar ikki at nakað menniskja kann verða so forrent sum MatteGok, úskil roynir hann at fáa skil á, hvat býr í hesum menniskjanum. Hann spyr um MatteGok nakrantíð hevur upplivað lukkuna, og lukkan fyri Moritz er m.a. konan, sum vaskarklæðir í kjallaranum. MatteGok fatar onki av hesum og endar við at siga, at »tit eru mær ov smár, droyma um rotnar kjallarar...«.

Hann hevur sum verða man eina aðra fátan av lukku, sum eru nógvir pengar og ein tilvera í marglæti. Hvussu hann fær hendur á pengunum, er fyrri hann tað sama. Hesin dialogurin virkar í fyrsta umfari ógvuliga privatur millum hesar báðar menninar og áskoðarin gloymir hann kanska aftur, tí tað sum so hendir er so dramatískt. Kortini er hann ringur at gloyma, hevur tú eina ferina givið tær far um hann – fer tú at tulka hann, verður tú rætuliga í órviti, tí hann minnir alt ov nógv um annað tú hoyrir um dagarnar.

Lat meg nevna eitt dømi. Umborð á einum av strandfaraskipunum frætti eg hesa søguna: Ein vinnulivsmáður gjørdi tað, at hann seldi húsin hjá sær til reiðaríð ella eisini var tað okkurt annað virksemi, sum ikki gekk so væl. Hann fekk væl meira fyrri húsin, enn tey vóru verð. Tá ið virksemd fór á húsagang, keypti hann húsin aftur fyrri væl minni enn tey vóru verð. Hesin máður eigur eisini onnur hús – nýbygd, siga tey mær og sum hjá so mongum, er alt virksemi hansara steðgað upp og landskassin hevur mist nógvar pengar, tí hesin veðhelt. Men máðurin er framvegis vinnulivsmáður, hann hevur onki mist, siga tey mær. Hann heldur seg eruð til at fegnast um, at okkurt av hansara skipum varð keypt aftur til staðin, hesin máður hevur virkað í.

Soleiðis ljóðar søgan og satt at siga trúgvi og onki uppá, at tað ber til at bera seg soleiðis at óreysaður, tí

at tey siga mær, at hetta saktans kann passa.

Men lat okkum siga, at søgan passar, so haldi eg at hon er eitt gott dømi um, hvussu tað ber til at tjóðin liggur í skeljum. Tí tað sum hesin máður hevur gjørt er stuldur, onki minni. Hann sigur óivað, at hann hevur onki ólógligt gjørt, men so noyðast vit at siga, at tey sum hava skrivað lógirnar eisini eru tjóvar.

Landsins ráðandi menn og konur, sum skriva lógirnar, siga uttan íhald, at vit hava øll ábyrgdina av, at so illa veit við her á landi, tey siga við øðrum orðum, at vit eru í sama báti og heita á okkum um øll at leggja út árar fyrri at rætta skútuna uppafur. Tey flestu vilja fegin hjálpa til, fara niður í lön, arbeiða meiri, forsakað alt tað sum stuttligt er fyrri at landið, sum tey eru góð við, skal koma aftur á beint. Hesi hava ikki enn mist trúna uppá at tað ber til.

Eg haldi meg vera eitt av hesum, men trúgvin er farin at ríðla – so mikið illani, at eg eri farin at spyrja eins og Moritz, hvussu óndskapurin sær út, tí tað er tað hann fregnast eftir, tá ið hann roynir at skifta orð við MatteGok, eg spyrji eisini mannin í søguni, sum eg velji ikki at trúgva uppá, hvat slag av lukku hann droymir um, er tað tann

sama sum MatteGok, at vinna sær ríkið ómsæð, um land og tjóð standa eftir á berum? Eg noyðist eisini at spyrja tykkum, sum ráða fyrri at hetta ber til, hvat slag av lukku droyma tit um? Er tað nóg gott at skipa soleiðis fyrri at óndskapurin sleppur at ráða? Er kjallarin ov trøngur og vit ov smá fyrri tykkum?

Vit halda at MatteGok er ímyndin av óndskapi, men hóast alt er tað »bara« Moritz sum doyir. Og Cornelius – ja, hann situr restina av ævi síni í myrkastovu fyrri nakað, hann ikki hevur gjørt. Familjan syndrast ikki, tí Eliana hórar undan, tí William Heinesen orkar ikki, at tað ónda skal fara við øllum. Men tit sum ráða eru ikki William.

Óndskapurin í dag líkist ikki MatteGok, sum lókkar eina veika sál í óføri og fær hana at bota fyrri sína illgerð. Óndskapurin er ikki tað sum Várharra á evsta degi ætlar sær at revsa okkum fyrri, óndskapurin er settur í system, hann er lógarfestur, soleiðis at tað ikki er tann eina veika sálin, sum skal bota fyrri hann, men øll sum halda at lukkan er at megna at svara hvørjum sítt.

Malan Johannesen

ÖLL MERKIR

Er sjónvarpið ella antennen í ólagi

- Vit avheinta og koyra út
- Skjót og góð tænasta
- Vit koma um alla Streymoy-Eysturoy

Snara 19544

RADIOVERKSTADID

v/ Guttorm Mortensen, Lyðarsvegur 15
SÓLA – UMVÆLINGAR – LEIGA

ADC-Heilsólan

Láarvegur 14 - Tórshavn - Tlf. 15828 - Fax 15893

ARBEIÐSHANDSKAR

tíll øll endamálið – bæði á sjógv og landi

Lamb upptikið

Grátt veðurlamb upptikið í Innara Miðhaga, markað halvt frá horni í høgra oyra og rívað heilt í vinstra oyra.

Tlf. 41188